

Sygn. akt III A Ua 439/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2019 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Jacek Witkowski

Sędziowie: Ireneusz Lejczak (spr.)

Barbara Staśkiewicz

Protokolant: Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2019 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy E. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji E. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 marca 2019 r. sygn. akt V U 692/18

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 14.09.2018 r. odmówił wnioskodawcy E. P. prawa do przeliczenia emerytury, wskazując, że wnioskodawca nie przedłożył nowych dowodów i nie przedstawił okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji o przyznaniu świadczenia, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia. Wnioskodawca odwołał się od przedmiotowej decyzji. Wniósł o jej zmianę i orzeczenie co do istoty, poprzez dodatkową waloryzację emerytury ubezpieczonego wskaźnikiem 104,3% wynikającą z art. 179 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ze skutkiem od dnia 1 października 2003 r.

Wyrokiem z 6.03.2019 r. Sąd Okręgowy w Legnicy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie. W ocenie Sądu, przepis z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm. – dalej jako ustawa emerytalna) nie dotyczy wszystkich rodzajów emerytur, które są przewidziane w ustawie emerytalnej. Przepis ten mianowicie jest podmiotowo adresowany do wybranej grupy osób, mających – w dacie wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej - zmieniony sposób waloryzacji, tj. służb mundurowych. Wskazywać na to miało, m.in. umiejscowienie art. 179 wśród przepisów przejściowych ustawy emerytalnej. Wnioskodawca jako osoba niepobierająca emerytury z tytułu pełnienia służby nie mógł uzyskać prawa do waloryzacji świadczenia na podstawie wskazanego we wniosku art. 179 ustawy emerytalnej.

Wyrok ten zaskarżył w całości apelacją wnioskodawca zarzucając naruszenie art. 179 ustawy emerytalnej, poprzez jego błędną wykładnię. Podniósł apelujący, że Sąd Okręgowy przy wykładni przepisu art. 179 ustawy emerytalnej nie uwzględnił zmian, które z dniem 1.10.2003 r. uchyliły przepis art. 1 ust. 2 tej ustawy. Przepis ten ograniczał możliwość waloryzacji świadczeń do określonych zawodów, a mianowicie: żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej. Ograniczenie to, zdaniem apelującego, przestało istnieć wraz z uchyceniem z dniem 1.10.2003 r. przepisu art. 1 ust. 2 – co oznaczało, że od 1.10.2003 r. każdy, kto uzyskał emeryturę lub rentę przed 1.01.1999 r., ma prawo do waloryzacji tego świadczenia wskaźnikiem z art. 179 ustawy emerytalnej. Skonstatował ponadto apelujący, że gdyby ustawodawca uchylając przepis art. 1 ust. 2 ustawy emerytalnej chciał pozbawić osoby, które uzyskały emeryturę lub rentę przed 1.01.1999 r. prawa do dodatkowej waloryzacji tego świadczenia wskaźnikiem 104,3%, niewątpliwie uchyliłby także przepis art. 179 ustawy emerytalnej. Przy tak uzasadnionym zarzucie wniósł apelujący o zmianę zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji i orzeczenie, co do istoty sprawy, poprzez dodatkową waloryzację emerytury wnioskodawcy od 1.10.2003 r. wskaźnikiem 104,3% wynikającym z art. 179 ustawy emerytalnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie wystąpiły warunki określone w art. 387 § 2¹ kpc wobec tego uzasadnienie wyroku zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Spór sprowadzał się wyłącznie do wykładni przepisu art. 179 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 – dalej jako ustawa emerytalna) i, co należało podkreślić, wykładni tego przepisu po dniu 1.10.2003 r., kiedy to weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2003 Nr 166, poz. 1609) eliminująca z ustawy emerytalnej przepis art. 1 ust. 2 tej ustawy. Tak bowiem z treści apelacji, jak i wcześniejszych pism procesowych apelującego, należało wnosić, że nie kwestionował on tego, że do daty 1.10.2003 r. przewidziana w art. 179 ustawy emerytalnej waloryzacja świadczeń dotyczyła wyłącznie osób wymienionych w art. 1 ust. 2 tej ustawy. W szczególności przemawiał za tym zakres żądania wnioskodawcy waloryzacji jego emerytury wskaźnikiem 104,3% poczynając od 1.10.2003 r. Nie wymagało zatem szerszej argumentacji wyjaśnienie, że ustawodawca konstruując normę zawartą w art. 179 ustawy emerytalnej posłużył się odesłaniem do innego przepisu tej ustawy w celu zachowania zwięzłości syntetycznie skonstruowanego przepisu. Określając zakres uprawnionych do dodatkowej waloryzacji świadczenia przewidzianego w art. 179 ustawodawca, zamiast ponownego wyciszczenia uprawnionych, odesłał do katalogu uprawnionych zawartego już w przepisie art. 1 ust. 2 tej samej ustawy. Taki zabieg redakcyjny ustawodawcy podyktowany był wyłącznie uzyskaniem zwięzłości przepisu. Z faktem, że przepis art. 179 zamiast literalnego wymienienia adresatów normy odsyłał w tym zakresie do art. 1 ust. 2 nie wiązało się zatem powstanie lub ograniczenie jakichkolwiek praw do waloryzacji świadczeń wskaźnikiem 104,3%. Wobec tego uchylenie przepisu zawartego w art. 1 ust. 2 tej ustawy w żaden sposób nie mogło mieć wpływu – jak tego oczekiwał apelujący - na rozszerzenie katalogu uprawnionych do tej waloryzacji. Już z tej racji roszczenie apelującego należało uznać za bezzasadne. Niezależnie od tego należało podkreślić trafność wniosków wyprowadzonych przez sąd I instancji z faktu umieszczenia przez ustawodawcę przepisu art. 179 ustawy emerytalnej wśród przepisów przejściowych tej ustawy. Przepisy przejściowe – jako regulujące wpływ ustawy na stosunki prawne powstałe sprzed jej uchwalenia – mają charakter epizodyczny. Przewidziana w art. 179 ustawy emerytalnej dodatkowa waloryzacja świadczeń związana była z włączeniem wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy emerytalnej służb mundurowych do powszechnego systemu emerytalno-rentowego. Waloryzacja ta miała charakter jednorazowy i obejmowała świadczenia uzyskane przed dniem 1.01.1999 r. Błędny był zatem pogląd apelującego, że ustawodawca nie uchylając art. 179 wraz z uchyceniem art. 1 ust. 2 ustawy emerytalnej celowo lub wskutek błędnej legislacji rozszerzył zakres uprawnionych do waloryzacji z art. 179 na wszystkich emerytów i rencistów, którzy prawo do świadczeń uzyskali przed 1.01.1999 r. Sytuacja bowiem, gdy wskutek upływu czasu stosowanie przepisów przejściowych staje się wyjątkowe nie uzasadnia ich uchycenia, a tym bardziej istnienie tych przepisów w strukturze aktu prawnego nie uzasadnia roszczeń podmiotów nie objętych ich dyspozycją.

Mając to na względzie zarzut apelacji dotyczący naruszenia prawa materialnego poprzez jego błędną wykładnię art. 179 ustawy emerytalnej należało uznać za bezpodstawny. Wiązało się to również z wykluczeniem sugerowanego w

odwołaniu od zaskarżonej decyzji błędu organu rentowego przy tego przepisu, a co za tym idzie z brakiem podstaw do zastosowania art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy emerytalnej.

Mając powyższe na względzie należało bezzasadną apelację – na podstawie art. 385 kpc – oddalić.

Ireneusz Lejczak Jacek Witkowski Barbara Staśkiewicz